

Aan : College van Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldebroek
Betreft: Advies gemeentelijk beleid onderwijsachterstanden 2022-2026
D.d.: Oldebroek, 07 januari 2022

Geacht College,

Wij danken u voor de adviesaanvraag van de Beleidsnota Onderwijsachterstanden 2022-2026 die op 23 november 2021 door de betrokken beleidsambtenaar, Marrit Zoet, is voorgelegd aan de Adviesraad Sociaal Domein Oldebroek. Op dat moment was het nog in concept. In de plenaire vergadering van de adviesraad d.d. 7 december jl. hebben de beleidsmedewerkers Marrit Zoet en Dorina Wering deze concept nota verder toegelicht en heeft de adviesraad gelegenheid gekregen om vragen te stellen.

De Adviesraad Sociaal Domein Oldebroek adviseert in grote lijnen positief over deze nota. Ter aanvulling hierop adviseren wij wel ter overweging om onderstaande aandachtspunten op te nemen in de definitieve versie van uw nota.

Het is fijn uw hierin beschreven ambities te lezen en dat er aanvullend VVE (Voor- en Voegschoolse Educatie)-beleid is geformuleerd. Wat wij missen is een terugblik op en evaluatie van het gevoerde beleid in de afgelopen jaren. Heeft er een evaluatie plaatsgevonden en zo ja dan adviseren wij de uitkomsten daarvan beknopt in de inleiding van uw nota op te nemen?

Integraal worden standpunten en beweringen genoemd, waarbij een definitie en/of bronvermelding een waardevolle toevoeging zouden zijn voor de leesbaarheid. Wij adviseren bij onderstaande tekstgedeelten notnummers te plaatsen en onderaan de pagina de verklarende tekst in voetnoten op te nemen.

Blz.4

1^e alinea: *Het is voor een kind lastig een eenmaal opgelopen achterstand later in te halen.*

→ Melding van bron of verklaring van deze uitspraak.

2^e alinea: *Het Centraal Bureau voor statistiek....onderwijsachterstand heeft".*

→ Melding van definitie wat onder onderwijsachterstand is te verstaan en welke criteria de gemeente gebruikt om achterstanden te signaleren.

"Het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid richt zicht op deze groepen met een hoog risico".

→ Toelichting hoe dat hoge risico eruit ziet, waarin het zich vertaalt of laat zien.

Blz. 6:

1^e Alinea: "Hierdoor is het voor de opvangorganisaties gemakkelijker om achterstanden bij peuters te signaleren"

→ Melding van Criteria/ omschrijving van achterstanden in/ t.o.v. wat? (Kinderen ontwikkelen zich op verschillende manieren op verschillende tempo's. Sommige kinderen praten met 8

maanden, anderen pas met 5 jaar. Die verschillen gelden ook t.a.v. cognitieve focus of sociale focus en ook t.a.v. andere ontwikkelingsgebieden.

Blz. 7:

1^e Alinea: "de doelgroep van het GOAB..."

→ Melding wie de doelgroep is?

"om opgelopen leervertragingen weg te werken" –

→ Melding van definitie van leervertraging; gaat het om vertraagde ontwikkeling, gaat het om curriculum achterstanden? En is er ook aandacht voor 'leerversnellingen' (waarbij leren alles omvat wat kinderen hebben ontdekt, gedaan, opgemerkt, ontwikkeld tijdens die periode) bij de kinderen?

Blz 9: één-na-laatste-alinea; met behulp van observaties en cijfers gemonitord.

→ Toelichten wat die cijfermonitoring en observaties exact meten of onderzoeken.

Blz. 10 1e zin: Vaststelling van of kinderen op 4 jarige leeftijd rijp zijn voor het basisonderwijs, suggereert dat kinderen klaar moeten zijn om zich aan het systeem aan te passen. Vraag is of het kind aan een maatstaf hoort te voldoen of dat dat bij de scholen hoort.

→ Toelichten hoe dat rijmt met het bieden van passend onderwijs en inclusiviteit.

4^e alinea: "de invloed van ouders is in de eerste levensjaren..."

→ Melding van bron of verklaring van deze uitspraak.

In enkele tekstgedeelten wordt o.i. weinig ruimte vrijgehouden voor afwijkende situaties. Enkele voorbeelden geven wij hier en adviseren u deze tekstgedeelten om die reden als voorgesteld aan te passen.

Blz.4 1^e alinea:

*1^e alinea: Waar het kind opgroeit, bepaalt de latere.....',
kan mede bepalen, dus minder stellig.*

BLZ 5:

5^e alinea: "optimale opvoeding" lastig om te definiëren, heeft met perspectieven te maken. Wij adviseren hier 'veilige thuisomgeving', of 'veilig opvoedingsklimaat' o.i.d.

Blz. 8:

6^e alinea: "op jonge leeftijd....waardoor de optimale ontwikkeling van het kind al vroeg in het geding komt".

Optimale ontwikkeling adviseren wij te vervangen door een 'gezonde ontwikkeling', 'natuurlijke ontwikkeling' of 'veilige ontwikkeling', afhankelijk van wat er met 'optimaal' wordt bedoeld.

Blz. 10:

5^e alinea: "de gemeente wil daarom de betrokkenheid van ouders van de doelgroep actief inzetten....

Door hen zoveel mogelijk regie over de (leer)ontwikkeling te geven".

Is mooi streven maar waar zit de verhouding tussen 'regie' geven en tegelijkertijd gesprekken verplicht stellen. Wie heeft dan regie?

Wij adviseren het als volgt te verwoorden: "de gemeente wil daarom betrokkenheid van ouders van de doelgroep actief inzetten als instrument. Dit doen we onder meer door"

Blz. 11: 2^e alinea;

d: "het versterken van de samenwerking met het onderwijs..."

Deze zin adviseren wij om te draaien: Naast de scholen heeft ook de gemeente een verantwoordelijkheid om onderwijsachterstanden te bestrijden".

"Scholen hebben een verplichting als het gaat om het bestrijden van onderwijsachterstanden".

Vinden wij een opmerkelijke constatering, er van uitgaande dat de 'corebusiness' van scholen is om zich op onderwijs in te zetten. Hoe werken scholen die weg? Door goed en

gedifferentieerd onderwijs te bieden. Als daarop meer ingezet wordt qua facilitering, zal er minder geld voor jeugdzorg/huiswerkbegeleiding e.d. nodig zijn.

Tot slot enkele algemene adviezen.

Blz.4 6^e alinea:

"Er is gekeken.....met alle partners".

Wij adviseren de doelgroep waar het om draait ook hierin te betrekken. Dus ouders, kinderen, laaggeletterden, kinderen van statushouders, etc die te maken hebben met het aanbod.

Blz 9:

Advies om de VVE mogelijk ook in te zetten voor kinderen die sneller gaan en nu 'mee' moeten met het tempo van het systeem? Om hem breder te trekken: de gemeente kan geld voor onderwijsachterstandenbeleid ook gebruiken om een aanbod te creëren voor kinderen die sneller gaan in hun ontwikkeling dan wat er op scholen wordt aangeboden. In dat geval is het 'onderwijssysteem' het onderwerp van achterstand. Ook dat is preventief werken, want kinderen die sneller gaan, meer kunnen en meer willen dan hun wordt aangeboden op scholen, ervaren vaak ook problemen op diverse terreinen.

Onderwijsachterstand kan ook het gevolg zijn van fysieke of verstandelijke beperkingen. Deze groep kinderen komt in uw nota niet voor. Wij adviseren om ook onderwijsachterstandsbeleid voor kinderen met een fysieke of (licht) verstandelijke beperking op te nemen.

Blz. 10:

2^e alinea: *"Een oorzaak van de daling naar 86%...."*

Dit is een substantiële daling en een belangrijk criterium. wij adviseren om hier verder onderzoek naar te doen. Wij adviseren tevens aan te geven hoe dit is gemeten?

Blz. 11: 2^e alinea; a: *"we willen in samenwerking met het onderwijs de sociale weerbaarheid..."*

Ons advies is om niet alleen in te steken op de 'groep sociaal-emotioneel kwetsbare kinderen', maar juist ook op het versterken van een veilige, verbindende omgeving. (Dus bijv. niet alleen het gepeste kind een training geven, maar juist de hele groep waarin het pestgedrag zich afspeelt er bij betrekken.) Je bent altijd iemand in relatie tot een ander... ofte wel; 'it takes a village to raise a child'. Dan ben je ook preventief bezig.

In het laatste gedeelte van de tekst is het belangrijk om naar de gehele context van een kind te kijken. Wanneer hier problemen zijn is dit van grote invloed op het welbevinden van het kind. Het kan de ontwikkeling, functioneren, kwetsbaarheden en gedrag van een kind verhelderen.

In deze nota komen veel afkortingen voor die het lezen van de nota door niet volledig ingewijden bemoeilijken. Wij adviseren in de bijlage een verklarende woordenlijst op te nemen.

In afwachting van uw reactie en hartelijk groetend,
namens de adviesraad sociaal domein

Henk Riksen
Secretaris